

SPECIALIOJI KELIŲ PRIEŽIŪROS IR PLĖTROS PROGRAMA
(programos pavadinimas)

PROGRAMOS APRAŠYMAS

Biudžetiniai metai	2009-ieji		
Asignavimų valdytojas	Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos	Kodas	90 900 1648

Programos kodas	0181
------------------------	------

Programos parengimo argumentai

Vykdamt programą, įgyvendinamas institucijos strateginis tikslas (01) – prižiūrėti ir plėtoti valstybinės reikšmės kelius, tenkinti intensyvėjančio kelių transporto eismo poreikius, siekti, kad mažėtų eismo įvykių, įgyvendinti ES techninius reikalavimus keliams, integruoti Lietuvos kelius į ES kelių tinklą.

Kelių direkcijos veiklos programoje numatyti uždaviniai yra tęstiniai ir vykdomi nuo pat institucijos veiklos pradžios.

Esama padėtis

Kelių direkcija organizuoja ir koordinuoja valstybinės reikšmės kelių tinklo ir jo infrastruktūros plėtrą ir priežiūrą ir, kaip asignavimų valdytoja, iš dalies koordinuoja vietinės reikšmės kelių finansavimą.

Lietuvos valstybinės reikšmės kelių, kuriuos prižiūri valstybinės reikšmės kelius prižiūrinčios valstybės įmonės, tinklo ilgis – 21320 km, tarp jų: magistralinių – 1748 km, krašto – 4947 km, rajoninių – 14625 km, patobulintos dangos (asfaltbetonio, cementbetonio) – 13667 km (64%), žvyrkelių – 7653 km (36%). Valstybinės reikšmės keliams tenka apie 80% autotransporto ašių apkrovų.

Lietuvoje yra 1648 km TEN kelių tinklui priskirtų kelių, 839 km iš jų yra visos Europos transporto koridoriai (pagal Kretos sutartį). Išankstiniais duomenimis iš stacionarių postų, per 2008 m. I pusmetį vidutinis metinis paros eismo intensyvumas magistraliniuose ir krašto keliuose padidėjo apie 8,3 proc., krovinio transporto – 11,3 proc. Rajoninės reikšmės keliuose eismo intensyvumas vidutiniškai padidėjo 5,92 proc., krovinio transporto – 15,65 proc. Tačiau II-ąjį 2008 pusmetį, dėl apėmusios ekonominės krizės, jau buvo bendras 5,5 proc. eismo intensyvumo mažėjimas. Vidutinis metinis paros eismo intensyvumas 2008 m. vidutiniškai didėjo 1 – 3 proc. Valstybinės reikšmės kelių tinklas nėra vienodai išplėtotas – kai kuriose apskrityse asfaltuotų kelių tinklas sudaro 53,4% (Šiauliu), kai šalies vidurkis yra apie 61,3%.

Avaringumo lygis Lietuvoje aukštas ir yra vienas iš didžiausių Europoje. Avarių pasekmės dėl viršyto ar nepasirinkto saugaus greičio valstybinės reikšmės keliuose yra ypač skaudžios.

Dėl padidėjusios laukinių gyvūnų populiacijos ir eismo intensyvumo, vis didesnį pavojų saugiam eismui kelia laukinių gyvūnų susidūrimas su transporto priemonėmis, todėl tinklo tvorų iren-

gimas tampa vis svarbesnis.

Dėl didelio eismo įvykių skaičiaus keliuose vis didesnis dėmesys skiriamas prevencinėms saugos priemonėms, pradedant atšvaitų dalijimu darželiuose ir mokyklose, eismo saugą propaguojančių leidinių platinimu ir baigiant saugų eismą propaguojančių privalomų pedagoginių valandų skyrimu darželiuose ir mokyklose bei specialių saugaus eismo mokyklų steigimu apskrityse.

Mažėjant kelių priežiūros finansavimui valstybinės reikšmės kelius prižiūrinčios valstybės įmonės ieško būdų ir priemonių atliekamų darbų savikainai sumažinti. Daugelyje įmonių tik 2007 m. pradėtos diegti transporto ir mechanizmų kontrolės ir kuro apskaitos sistemos, veikiančios GPS/GSM technologijų pagrindu. Šiandien daugumoje pagrindinių kelių priežiūros mechanizmų jau veikia tiek transporto kontrolės sistema (toliau – TKS), tiek elektroninė kuro apskaitos sistema (toliau – EKAS). Pavyzdžiui, automobiliuose, kurie žiemos metu dirba su druskos barstytuvais, net 97,8 proc. yra įdiegta TKS ir 76,8 proc. EKAS; 58,6 proc. automobilių, kurie atlieka kasdienę kelių priežiūrą, sumontuota TKS, 64,3 proc. greiderių sumontuota EKAS.

Nors kelių infrastruktūros plėtrai bei jos palaikymui skiriamos didelės lėšos, tačiau jų sumažėjimas 26 proc., lyginant su 2008 metais, 2009-2010 m. mažins investicijas į automobilių kelių infrastruktūrą, dangų taisymo, žvyrkelių asfaltavimo ir kelių priežiūros atitinkamu lygiu apimtis.

Programos prioritetai

Atlikus Lietuvos valstybinės reikšmės kelių būklės analizę, įvertinus dabartinį finansavimą bei prognozes, išskirti šie pagrindiniai kelių tinklo priežiūros ir plėtros prioritetai:

- saugaus eismo užtikrinimas;
- kelių ir tiltų priežiūra;
- kelių infrastruktūros plėtra ir taisymas;
- nacionalinės darnaus vystymosi strategijos principų įgyvendinimas.

Saugaus eismo užtikrinimas

Įvertinus dabartinę padėtį keliuose (žuvusiųjų ir sužeistų žmonių skaičių), saugaus eismo užtikrinimas išlieka svarbiausiu prioritetu. Pastaraisiais metais žuvusiųjų eismo įvykiuose skaičius palaipsniui mažėja (2005 m. keliuose žuvo 773, 2006 m. – 760, 2007 m. – 740 žmonės, 2008 m. – 498), nors išlieka pakankamai didelis.

Pagrindinės priemonės saugiam eismui užtikrinti – „juodųjų dėmių“ naikinimas keliuose; pėsčiųjų ir dviračių takų, šaligatvių tiesimas ir rekonstrukcija; apsauginių atitvarų įrengimas; sankryžų rekonstrukcija, ypač žiedinių ir skirtingų lygių sankryžų įrengimas; avaringų kelių ruožų apšvietimas; skirtingų lygių pėsčiųjų perėjų įrengimas; medžių, augančių arti kelių važiuojamosios dalies krašto, pašalinimas; šviesoforų įrengimas krašto ir intensyvaus eismo rajoninių kelių sankryžose; greičio matuoklių įrengimas; visuomenės švietimas saugaus eismo klausimais ir kt. Planuojama, kad saugaus eismo priemonių diegimas, kaip viena iš pagrindinių nacionalinės saugaus eismo programos sudedamųjų dalių, toliau padės mažinti avaringumą Lietuvos keliuose.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2005 m. liepos 8 d. nutarimu Nr. 759 patvirtino valstybinės saugaus eismo automobilių keliais 2005–2010 metų programos įgyvendinimo priemonių planą. Tęsiant šios programos tikslus ir užduotis bei atsižvelgus į didelį avaringumą, KPPP finansavimo 2009 metų sąmatoje saugaus eismo užtikrinimo programoms ir jų priemonėms vykdyti numatoma skirti lėšų: švietėjiškoms priemonėms televizijos kanaluose, radijo stotyse, spaudoje, leidiniams saugaus eismo tema parengti ir leisti, atšvaitams eismo dalyviams įsigyti, Lietuvos mokinių konkursui „Saugokime jaunas gyvybes keliuose“, savivaldybių saugaus eismo konkursui, kelių eismo dalyviams šviesti ir mokyti bei leidiniui „Eismo įvykių statistika Lietuvoje“.

Greitį viršijančių vairuotojų skaičius turėtų itin sumažėti valstybinės reikšmės keliuose įdie-

gus stacionariųjų greičio matuoklių tinklą. Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2007 m. spalio 31 d. nutarimu Nr. 1171 patvirtino Eismo saugos gerinimo programą, kurioje numatytas jų diegimas valstybinės reikšmės keliuose. 2008 metų pradžioje pasirašyta sutartis dėl 12 matuoklių įrengimo, kurie vasarą pradėjo funkcionuoti. 2008-08-05 Kelių direkcija pasirašė sutartį dėl 139 stacionariųjų ir 11 mobiliųjų greičio matuoklių įrengimo. Visi greičio matuokliai įrengti ir pradės funkcionuoti iki 2010 m. pradžios. Paslauga bus teikiama iki 2019 m. pradžios. Sutarties suma visam laikotarpiui – 47,9 mln. 2009 m. prognozuojama skirti apie 28 mln., o vėlesniais metais – apie 15 mln. Lt baudų, jei policijos tarnybos pareigūnai sugebės skirti baudas visiems pažeidėjams, kurie viršijo leistiną greitį daugiau kaip 21 km/val.

Minėtų pažeidėjų duomenų pirkimo sąnaudos kasmet sudarys apie 4,79 mln. Lt.

Kelių ir tiltų priežiūra

Kelių ir tiltų priežiūra ir toliau išlieka viena iš prioritetinių programos sričių. Tai nuolatiniai kelio elementų priežiūros darbai: sniego valymas ir kelių barstymas žiemą, asfalto dangų defektų (išdaužų, plyšių) taisymas, vandens nuleidimo sistemų priežiūra ir atnaujinimas, žvyro dangų greideriavimas, tiltų priežiūros darbai ir t.t.

Didžiausias dėmesys skiriamas nuolatiniai kelių priežiūrai žiemą ir vasarą. Automagistralė A1 Vilnius–Kaunas–Klaipėda ir maršrutas VIA BALTICA prižiūrimi pagal pirmą priežiūros lygį, t.y. visą parą. Didesnis dėmesys bus skiriamas rajoninių kelių priežiūrai žiemą. Toliau bus tobulinamas maršrutinis orientavimas valstybinės reikšmės keliuose: papildomai statomos krypčių rodyklės, kiti informaciniai ir paslaugų ženklai. Palaipsniui kelio ženklai bus įrengiami ant naujo profilio atramų, atlaikančių daug didesnius vėjo gūsius. Ne tik visi magistraliniai ir krašto, bet ir kasmet didėjantis skaičius asfaltuotų rajoninių kelių, bus žymima horizontaliuoju ženkliniu. Bus didinamos sankasų tvarkymo, vandens nuleidimo sistemų atnaujinimo, žvyravimo darbų apimtys. Planuojama daugiau dėmesio skirti tiltų bei viadukų priežiūrai.

Keliams prižiūrėti 2009 m. sąmatoje numatyta 317 000 tūkst. Lt iš kurių 7000 tūkst. Lt numatyta gražinti skoloms valstybės įmonėms prižiūrinčioms valstybinės reikšmės kelius. Iš viso 2009-01-01 Kelių direkcija buvo skolinga 37 382,6 tūkst. Lt Planuojama, kad 2009 m. valstybinės reikšmės kelių priežiūros darbams bus skirta 310 000 tūkst. Lt, iš kurių 33 800 tūkst. Lt bus skirta horizontaliam ženklinimui pagal dvimetes sutartis kurios buvo pasirašytos 2008 m. Tiesiogiai kelių priežiūrai bus skirta 276 200 tūkst. Lt Skiriamos lėšos kelių priežiūrai įtakoja ir kelių priežiūros lygius. Jei 2008 m. magistralinių kelių buvo prižiūrima I priežiūros lygiu 551,8 km, tai 2009 m. I priežiūros lygiu magistralinių kelių bus prižiūrima tik 200,8 km. Taip pat mažėja priežiūros lygiai ir kai kuriems rajoniniams keliams: 2008 m. buvo prižiūrimi rajoniniai keliai I priežiūros lygiu, kur eismo intensyvumas ≥ 500 aut./parą (2954,27 km), 2009 m. I priežiūros lygiu bus prižiūrimi rajoniniai keliai, kur eismo intensyvumas ≥ 700 aut./parą (2070,3 km).

Kelių infrastruktūros plėtra ir taisymas

Nustatant kelių plėtros kryptis, įvertintas kelių tinklo plėtros poreikis ir įgyvendinimo galimybės. Kelių tinklo plėtros prioritetai ir priemonės buvo nustatytos, atsižvelgiant į tarptautinius Lietuvos įsipareigojimus bei įvertinus teikiamą naudą visuomenei.

Pagrindinis dėmesys ir toliau bus skiriamas automagistralių išsaugojimui. Ten, kur didžiausi automobilių srautai, bus stiprinama danga, remontuojami tiltai ir viadukai, diegiamos aplinkosaugos priemonės, įrengiamos skirtingų lygių sankryžos, jungiamieji keliai, aplinkkeliai ir t.t. Visuose kelių tinklo plėtros projektuose numatytos eismo saugą gerinančios inžinerinės priemonės.

Aktyvėjant Lietuvos didžiųjų miestų (Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių) urbanizacijai, priemiestinėse zonose sparčiai didėja eismo intensyvumas, todėl kyla poreikis tiesti keturių eismo juostų kelius.

Kai kurie Lietuvos keliai atlieka svarbų vaidmenį jungdami tarptautinius koridorius. Šiais keliais vyksta intensyvus tranzitinis eismas. Jungčių su tarptautiniais koridoriais plėtrai planuojama naudoti Europos regioninės plėtros fondo bei Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšas.

Šiuo metu vyksta 2007–2013 metų planavimo periodu numatytų projektų paraiškų parengimo, pateikimo ir įgyvendinimo darbai, yra nustatyti ir suplanuoti reikalingų įgyvendinti numatytų objektų prioritetai. 2009 metais bus tęsiami seni ir pradėti nauji projektai:

- Transeuropinio tinklo kelių E85 (Vilnius–Lyda) ir E272 (Vilnius–Panevėžys–Šiauliai–Palanga) plėtra. Kelių Vilnius–Panevėžys–Šiauliai–Palanga rekonstrukcija ir dangos stiprinimas (I etapas);
- Transeuropinio tinklo kelio E85 (Vilnius–Kaunas–Klaipėda) rekonstravimas. Dangos platinimas ir stiprinimas. I etapas;
- Transeuropinio tinklo kelio E85 (Vilnius–Kaunas–Klaipėda) rekonstravimas. Estakados Kaunas–Klaipėda, Klaipėda–Kaunas kryptimi statyba Jakų sankryžoje;
- Transeuropinio tinklo kelio E67 (Via Baltica) plėtra. Dangos stiprinimo užbaigimas ir Marvelės sankryžos rekonstrukcija;
- Transeuropinio tinklo kelio E262 (Kaunas–Zarasai–Daugpilis) plėtra. Kelio rekonstrukcija ir dangos stiprinimas (I etapas);
- Transeuropinio tinklo kelio E262 (Kaunas–Zarasai–Daugpilis) plėtra. Kelio rekonstrukcija ir dangos stiprinimas (II etapas);
- Jungčių su tarptautiniais koridoriais plėtra. Valstybinės reikšmės kelių rekonstrukcija (I etapas);
- Transeuropinio tinklo kelias E85. Vilniaus miesto pietinio apvažiavimo tiesimo I etapas;
- Transeuropinio tinklo kelių E85 (Vilnius–Lyda) ir E272 (Vilnius–Panevėžys–Šiauliai–Palanga) plėtra. Kelio Panevėžys–Šiauliai ruožo Šiauliai–Radviliškis rekonstrukcija (I etapas);
- Jungčių su tarptautiniais koridoriais plėtra. Kelio Vilnius–Utena ruožo nuo 10 iki 16 km rekonstrukcija;
- Jungčių su tarptautiniais koridoriais plėtra. Kelio Klaipėda–Palanga ruožo nuo 4 iki 12,1 km rekonstrukcija;
- Eismo saugos ir aplinkosaugos priemonių diegimas. I etapas;
- Eismo saugos ir aplinkosaugos priemonių diegimas. II etapas.

Žvyrkelių asfaltavimas

Plėtojant regionus svarbiausios kryptys valstybinės reikšmės keliuose yra žvyrkelių asfaltavimas, saugaus eismo sąlygų gerinimas ir aplinkos apsaugos priemonių diegimas.

2009 metų pradžioje žvyrkeliai sudarė 36 proc. viso valstybinės reikšmės kelių tinklo. Didelė dalis žvyrkelių driekiasi per gyvenvietes arba jungia jas. Transporto priemonės, važiuodamos neasfaltuota danga, kelia dulkes, triukšmą, o tai turi neigiamos įtakos žmonių gyvenimo sąlygoms bei aplinkai. Periferiniuose šalies regionuose trūksta sutaisytų kelių bei privažiavimų prie verslo, rekreacinių ir kitų objektų, kas labai stabdo investicijas į šiuos regionus. Siekiant pagerinti susisiekimą tarp gyvenviečių ir žemės ūkio bei administracinių centrų, ekologinę būklę, supaprastinti kelio priežiūrą, sumažinti kelių ir transporto priemonių eksploatacines išlaidas, sutrumpinti kelionės laiką, šiuos ruožus reikia asfaltuoti.

Žvyrkelių asfaltavimo programai įgyvendinti 2009 m. numatyta skirti 34 mln. Lt. Pagal šią žvyrkelių asfaltavimo programą visas finansavimas skirtas tik iš KPPP lėšų ir bus išasfaltuoti 36 km žvyrkelių.

2009 metais bus baigiami vykdyti šeši žvyrkelių asfaltavimo projektai bei planuojama pradėti vykdyti šešis naujus žvyrkelių asfaltavimo projektus:

- Žvyrkelių asfaltavimo programa. II etapas. Rytų Lietuvos (Alytaus ir Marijampolės) regionai;

- Žvyrkelių asfaltavimo programa. II etapas. Rytų Lietuvos (Panevėžio ir Utenos) regionai;
- Žvyrkelių asfaltavimo programa. II etapas. Rytų Lietuvos (Vilniaus) regionas;
- Žvyrkelių asfaltavimo programa. II etapas. Vakarų Lietuvos (Kauno ir Tauragės) regionai;
- Žvyrkelių asfaltavimo programa. II etapas. Vakarų Lietuvos (Šiaulių) regionas;
- Žvyrkelių asfaltavimo programa. II etapas. Vakarų Lietuvos (Klaipėdos ir Telšių) regionai.

Šiems žvyrkelių asfaltavimo projektams iš KPPP (bendro finansavimo lėšų) numatoma skirti 59 mln. Lt. Be to, iš 2007-2013 m. finansavimo periodo iš ES fondų žvyrkelių asfaltavimui 2009 m. planuojama panaudoti 74,3 mln. Lt. Įvykdžius šiuos projektus 2009–2010 metais bus išasfaltuota 122 km valstybinės reikšmės kelių. Iš viso 2009 metais numatoma išasfaltuoti 55 km žvyrkelių.

Nacionalinės darnaus vystymosi strategijos principų įgyvendinimas

Darnus vystimasis – tai kompromisas tarp aplinkosauginių, ekonominių ir socialinių visuomenės tikslų bei galimybė pasiekti visuotinę gerovę dabartinei ir ateinančioms kartoms, nepažeidžiant leistinų poveikio aplinkai ribų.

Nacionalinės darnaus vystymosi strategijos principų įgyvendinimas kelių priežiūros sektoriuje:

1. Triukšmo lygio prie pagrindinių kelių mažinimas – kelių strateginių triukšmo žemėlapių sudarymas ir atnaujinimas; triukšmo prevencijos veiksmų programos sudarymas; techninių priemonių triukšmo šaltiniuose įdiegimas; triukšmo pagrindiniuose keliuose stebėjimas; visuomenės informavimas apie aplinkos triukšmo valdymą prie pagrindinių kelių.
2. Ldvn >65 dBA zonoje (ilgos trukmės strateginio planavimo būdu) palaipsniui siekiama sumažinti žmonių, patiriančių viršnorminio triukšmo poveikį, skaičių.
3. Aplinkos taršos mažinimas: aplinkkelių tiesimas ir žvyrkelių asfaltavimas, mažinantis vietinę, regioninę bei globalinę oro taršą; paviršinių vandenių kokybės tyrimų tęsimas, nuotekų nuo kelio valymo įrenginių, leidžiančių užtikrinti paviršinių vandenių apsaugą įrengimas.
4. Autotransporto keliamo pavojaus žmonių sveikatai mažinimas – tiesiant naujus ir rekonstruojant senus kelius gyvenamojoje aplinkoje, triukšmo lygis neturi viršyti 65 dBA; eismo įvykių skaičiaus mažinimas; visuomenės informavimas apie galimą poveikį sveikatai.
5. Kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės išsaugojimas: NATURA 2000 tinklo ir kitų saugomų teritorijų ir rūšių apsaugos režimo reikalavimų vykdymas; optimalaus trasos varianto, kuris nepažeistų teritorijų apsaugos režimo, mažiausiai veiktų gamtos požiūriu natūralias ir jautrias teritorijas, parinkimas.

Fiskalinės pasekmės

Nors nuo 2008 m. sausio 1 d. į KPPP finansavimo sąskaitą buvo pervedama 80 proc. akcizo pajamų, gautų už realizuotą benziną ir dyzelinius degalus, ekonominiu sunkmečiu Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutarė akcizo pajamų dalį už visas kuro rūšis, pervedamą į KPPP sumažinti iki 55 proc. Taip pat, Vyriausybei padidinus degalų akcizo kainas, pastebimas mažesnis jų įsigijimas ir sunaudojimas Lietuvoje, nes kaimyninėse šalyse (Latvija, Lenkija) degalų kainos mažesnės, todėl tranzitinis transportas bei pasienio gyventojai pilasi degalus jose. Taip atitinkamai mažėja pajamos iš akcizo kurui, kas tiesiogiai turėtų įtakos suplanuotų KPPP lėšų surinkimui.

Rengiant šią programą, buvo stengtasi suderinti kelių priežiūros ir plėtros poreikį bei realias finansavimo galimybes. Buvo numatytos lėšos:

- apmokėti rangovams už 2008 metais atliktus darbus;
- saugaus eismo priemonėms įgyvendinti ir švietėjiškai veiklai vykdyti;

- kelių priežiūrai vykdyti;
- pradėtiems dvimečiams objektams finansuoti;
- naujiems (tik 4) investiciniams projektams įgyvendinti, kurie bus finansuojami iš šalies biudžeto ir ES fondų.

Nuo 2007 m. liepos 1 d. įvedus vinječių sistemą, t.y. naują naudotojo mokesčio mokėjimo tvarką ir sugriežtinus LR Administracinių teisės pažeidimų kodeksą (148 straipsnis), transporto priemonių savininkų ar valdytojų mokesčio surinkimas padidėjo daugiau nei du kartus. Tačiau, sumažėjus transporto intensyvumui, o ypač kroviniam transportui, išskyla grėsmė, kad kelių naudotojų mokesčių bus surinkta mažiau. Tikėtina, kad už Lietuvos Respublikoje įregistruotas transporto priemones ir iš naudotojų mokesčių bus surinkta tik apie 126 mln. Lt.

Specialiosios Kelių priežiūros ir plėtros programos vykdymas reikšmingai prisidės prie LR Vyriausybės programos įgyvendinimo.

Vyriausybės programos punktai	Kelti visų ūkio sričių našumą ir didinti konkurencingumą, plėsti ekonominę infrastruktūrą bei kurti verslui palankią aplinką ir stiprinti ekonominį saugumą.	Kodas	361; 363; 395; 397
Kodas	Programos tikslo pavadinimas		
01	Saugaus eismo užtikrinimas		

Tikslo įgyvendinimo aprašymas

Didėjant automobilių skaičiui bei eismo intensyvumui Lietuvoje, eismo įvykių skaičius išlieka labai didelis. Palyginti su kitomis Europos valstybėmis Lietuva yra viena iš labiausiai atsiliekančių šalių pagal pagrindinius (žuvusiųjų ir sužeistųjų) eismo įvykių rodiklius, todėl būtina skirti ypatingą dėmesį saugiam eismui užtikrinti.

Svarbiausi uždaviniai:

1. Diegti inžinerines technines saugaus eismo priemones.
2. Tobulinti saugaus eismo teisinę bazę ir išsamiau informuoti visuomenę saugaus eismo klausimais.

Priemonės:

1. Pėsčiųjų ir dviračių takų tiesimas, šaligatvių įrengimas.
2. Atitvarų įrengimas.
3. Sankryžų rekonstravimas.
4. Kelio ruožų apšvietimas.
5. Skirtingų lygių pėsčiųjų perėjų įrengimas.
6. Nuolatinis visuomenės informavimas apie eismo sąlygas keliuose.
7. Greičio matuoklių įrengimas keliuose.
8. Leidinių, vaizdo ir garso klipų, propaguojančių saugų eismą, rengimas.
9. Saugos diržų efektyvumo demonstravimo ir apšvietimo imitavimo įrenginių demonstracija.
10. Saugaus eismo propagavimo konkursų rengimas moksleiviams.

Vertinimo kriterijai:

Rezultato:

Diegiamos inžinerinės techninės saugaus eismo priemonės, visuomenė informuojama saugaus eismo klausimais.

Produkto:

Nutiesti pėsčiųjų ir dviračių takai (km), rekonstruotos sankryžos (vnt.), įrengti atitvarai (km), įrengtas kelio ruožų apšvietimas (km), funkcionuojantys stacionarieji greičio matuokliai (vnt.), parengti saugų eismą propaguojantys leidiniai (tūkst. vnt.), surengtos saugaus eismo akcijos (vnt.).

02	Kelių ir tiltų priežiūra
<p>Tikslo įgyvendinimo aprašymas Lietuvos automobilių kelių direkcija atsakinga už valstybinės reikšmės kelių tinklo (21,3 tūkst. km) priežiūrą ir plėtrą. Priežiūros ir plėtros darbai turi būti ekonomiškai efektyvūs bei užtikrinti optimalias eismo sąlygas, priežiūros lygį atitinkančią techninę ir estetinę kelio kokybę. Sisteminga priežiūra bei remontai gerina kelių ir tiltų būklę, atstato jų nusidėvėjusius elementus, tačiau nedidina materialiojo turto vertės.</p> <p><i>Svarbiausi uždaviniai:</i> Gerinti kelių ir tiltų priežiūrą.</p> <p><i>Priemonės:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kelių ir tiltų priežiūros vykdymas pagal priežiūros lygius. 2. Didesnis dėmesio skirimas pakelių infrastruktūros tvarkymui bei krašto ir ypač rajoninių kelių priežiūrai. 3. Informacinių kelio ženklų skaičiaus didinimas, senų ženklų pakeitimas naujais su šviesa atspindinčia plėvele. 4. Krašto ir rajoninių kelių sankasų ir vandens nutekėjimo (nuleidimo) sistemų sutvarkymas. 5. Žvyrkelių taisymo apimčių didinimas. <p><i>Vertinimo kriterijai:</i> Rezultato: Gerinama kelių ir tiltų priežiūra. Produkto: Keliai pagal galimybes prižiūrimi atitinkamu priežiūros lygiu (km).</p>	
03	Kelių tinklo ir infrastruktūros plėtra bei taisymas
<p>Tikslo įgyvendinimo aprašymas Dėl intensyvėjančių tarptautinių pervežimų ir vietinio transporto eismo, labai padidėjo automobilių eismas keliuose bei kelių dangų apkrovos. Atsižvelgiant į nuolat didėjančią eismo intensyvumą, apkrovas, tenkančias kelių dangoms, bei siekiant, kad valstybinės reikšmės keliai būtų saugūs ir patrauklūs tiek vietiniam, tiek tranzitiniam transportui, būtina stiprinti kelio dangas, rekonstruoti kelių tinklą ir infrastruktūrą.</p> <p><i>Svarbiausi uždaviniai:</i> Lietuvos automobilių kelių tinklo būklės gerinimas ir plėtra.</p> <p><i>Priemonės:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Valstybinės reikšmės kelių rekonstravimas ir taisymas. 2. Žvyrkelių asfaltavimas. 3. Tiltų, viadukų, estakadų ir tunelių statyba, rekonstravimas ir taisymas. <p><i>Vertinimo kriterijai:</i> Rezultato: Plečiamas Lietuvos automobilių kelių tinklas ir gerinama jo būklė, rekonstruojami ir remontuojami tiltai, viadukai. Produkto: Rekonstruoti ir sutaisyti valstybinės reikšmės keliai, išasfaltuoti žvyrkeliai (km), pastatyti ar rekonstruoti tiltai, viadukai, estakados ir tuneliai (vnt.).</p>	
04	Nacionalinės darnaus vystymosi strategijos principų įgyvendinimas
<p>Tikslo įgyvendinimo aprašymas Plečiant ir modernizuojant kelių tinklą ir infrastruktūrą, neišvengiamai susiduriama su neigiamu poveikiu gamtai, žmonių sveikatai ir gyvenamajai aplinkai. Todėl būtina skirti ypatingą dėmesį optimaliam santykiui tarp aplinkosaugos ir ekonominių, socialinių visuomenės poreikių užtikrinimo.</p>	

Darnus valstybinės reikšmės automobilių kelių tinklo valdymas ir plėtra, išlaikant, apsaugant ir gerinant supančios aplinkos akustinę kokybę, numatytas 2009–2023 m. valstybinės reikšmės automobilių kelių triukšmo prevencijos strategijoje.

Svarbiausi uždaviniai:

1. Mažinti kelių transporto keliamo triukšmo poveikį. Mažinti žmonių, gyvenančių pastatuose, kuriems tenka Ldvn >65 dBA triukšmo lygis, skaičių.
2. Mažinti aplinkos (oro, dirvožemio, vandens telkinių) taršą.

Priemonės:

1. Techninių priemonių (akustinių sienučių) įrengimas.
2. Nuotekų nuo kelio valymo įrenginių diegimas (pakelės grioviai, nuotekų valymo rezervuarai, kietųjų dalelių sėdinimo šuliniai, nuotekų nuo tilto surinkimo ir nuleidimo į valymo įrenginius sistema, naftos gaudytuvai).

Vertinimo kriterijai:

Rezultato:

Sumažėjęs eismo keliamas triukšmas, žmonių, gyvenančių pastatuose, kuriems tenka Ldvn >65 dBA, skaičius. Sumažėjusi oro, dirvožemio ir vandens telkinių tarša.

Produkto:

Oro, dirvožemio ir vandens telkinių užterštumo mažinimas rekonstruojamų ir naujai tiesiamų kelių ruožuose.

Išlaikoma ir tobulinama egzistuojanti triukšmo prevencijos praktika, planuojant naujus automobilių kelių ruožus ir rekonstruojant esamus.

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas:

Įgyvendinus programą, visuomenė gaus naudą dėl:

- pagerėjusio eismo saugumo, sumažėjusio avaringumo;
- sumažėjusių transporto kaštų;
- sumažėjusių kelionės laiko nuostolių;
- sumažėjusios aplinkos taršos;
- pagerėjusių šalies regionų plėtros sąlygų;
- padidėjusio Lietuvos investicinio patrauklumo.

Programos tęstinumas (nauja, pradėta, baigiama)

Kelių direkcijos veiklos programoje visi numatyti uždaviniai yra tęstiniai ir vykdomi nuo pat institucijos veiklos pradžios.

Asignavimai ir numatomi finansavimo šaltiniai

(tūkst. litų)

Ekonominės klasifikacijos grupės	Asignavimai 2008-iesiems metams	Asignavimai biudžetiniams 2009-iesiems metams	Projektas 2010-iesiems metams	Projektas 2011-iesiems metams
1. Iš viso asignavimų:	1582832	1331995	1600000	1712000
Išlaidoms	1092114	429391	1092316	1164160

Ekonominės klasifikacijos grupės	Asignavimai 2008-iesiems metams	Asignavimai biudžetiniams 2009-iesiems metams	Projektas 2010-iesiems metams	Projektas 2011-iesiems metams
iš jų: darbo užmokesčiui	7190	8590	8590	8975
turtui įsigyti	490718	902604	507684	547840
2. Finansavimo šaltiniai				
2.1. LR valstybės biudžetas	1582832	1340616	1600000	2148869
iš jo: bendrojo finansavimo lėšos	146392	153608	237161	127144
ES lėšos	–	–	–	–
kitos specialiųjų programų lėšos	–	–	–	–
2.2. Kiti šaltiniai	–	–	–	–

Susiję teisės aktai:

- Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymas,
- Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymas,
- Biudžeto sandaros įstatymas,
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas *Dėl Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo įgyvendinimo.*
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas „Dėl Valstybės investicijų 2009–2011 m. metų projekte numatytų 2009 metams kapitalo investicijų paskirstymo“.

Patvirtintos Vyriausybės programos įgyvendinimo priemonės, susijusios su aprašoma programa

Įvertinti buvusias investicijas ir tikslinti Lietuvos nacionalinę plėtros strategiją siekiant maksimalios finansinės pagalbos iš ES paramos fondų ir numatant jų poreikį (tikslas Nr. 246; įvykdymo data – kasmet).

Kita svarbi informacija

1. Kelių direkcija dalyvauja kontroliuojant bei koordinuojant ES struktūrinių fondų teikiamą paramą:

- atsako už skaidrų ir tinkamą ES fondų panaudojimą;
- atsako už ES ir Lietuvos bendrai finansuojamų kelių projektų planavimą, rengimą;
- atsiskaito su rangovais už atliktus darbus ir suteiktas paslaugas;
- pripažįsta statinius tinkamais naudoti;
- atlieka vykdomų darbų patikras ir techninę priežiūrą vietoje;
- kartu su vadovaujančia, tarpine ir įgyvendinančia institucijomis sprendžia problemas, susijusias su ES fondų teikiama parama;
- skirsto, kontroliuoja ir administruoja programų finansavimo lėšas.

2. 2009 m. planuojama pradėti vykdyti IA transporto koridoriaus projektą (kelias E77). Jo finansavimas bus iš TEN-T lėšų.

3. Eismo problemų valstybinės reikšmės keliuose sprendimui Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos numato diegti intelektines transporto sistemas. Pirmame etape bus kuriama Valstybinės reikšmės kelių eismo informacinė sistema. Eismo informacinės sistemos projektui Informacinės visuomenės plėtros komiteto prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 2008 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. T-247 (Žin., 2008, Nr.149-6075) yra skirta parama pagal

Ekonomikos augimo veiksmų programos prioriteto „Informacinė visuomenė visiems“ įgyvendinimo priemonę Nr. VP2-3.1-IVPK-03-V „Intelektualios valdymo sistemos.

Iš viso yra skirta iki 20 mln. Lt: iš Informacinės visuomenės plėtros (Europos Sąjungos lėšos) programos – iki 17 mln. Lt; iš Informacinės visuomenės plėtros (Bendrojo finansavimo lėšos) programos – iki 3 mln. Lt. Projektą planuojama įgyvendinti iki 2011 m.

Projekto metu planuojama:

- įrengti eismo sąlygų stebėjimo įrenginius keliuose;
- įrengti eismo informacijos centrą;
- sukurti elektroninės informavimo apie eismo sąlygas ir nelaimės keliuose paslaugas, teikiamas visomis komunikacijos priemonėmis.

4. Antrame intelektinių transporto sistemų diegimo valstybinės reikšmės keliuose etape numatoma plėsti Eismo informacinės sistemos paslaugas ir diegti eismo valdymo priemones keliuose:

- didesnė Eismo informacinės sistemos sąveika su miestų ir kitų institucijų informacinėmis sistemomis;
- eismo valdymas kintamos informacijos ženklais;
- pavojingų ruožų ir sankryžų stebėjimas;
- eismo įvykių ankstyvas atpažinimas ir greitas reagavimas.

Dalyvaujant Europos Komisijos Transporto ir energetikos direktorato remiamoje „EasyWay“ programoje kartu su Europos regioniniu projektu „Viking“, numatoma parengti penkis investicinius projektus dėl keliautojų informavimo paslaugų diegimo transeuropinių kelių tinkle ir kintamos informacijos kelio ženklų techninį projektą. Bendras projekto biudžetas – 550 000 EUR. Iš specialiosios Europos Sąjungos paramos programos TEN-T projektams įgyvendinti planuojama gauti 20 proc. projekto įgyvendinimui reikalingų lėšų, o likusi dalis (80 proc. ir PVM nuo visos projekto vertės) bus specialiosios Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšos. Projektą numatoma vykdyti 2009 m. Numatoma kreiptis dėl Europos Bendrijų finansinės pagalbos tolesnei intelektinių transporto sistemų plėtrai 2010-2013 m.

5. 2009 m. KPPP projekto lėšos sudaro 1 340 616 tūkst. Lt, iš kurių 911 225 tūkst. Lt numatyta turtui įsigyti, 429 391 tūkst. Lt – išlaidoms. Šiame projekte numatyta suma turtui įsigyti buvo planuota 2008 m. vasarą, kai dar buvo planuojama, kad 2009 m. KPPP sąmata bus 1847 383 tūkst. Lt.

Atsižvelgus į sumažėjusius 2009 KPPP asignavimus reikia koreguoti ir asignavimus, skiriamus turtui įsigyti bei išlaidoms. Vien tik valstybinės reikšmės keliams prižiūrėti bei vietinės reikšmės keliams finansuoti (šios lėšos yra skiriamos iš išlaidų) reikia daugiau kaip 600 mln. Lt, kai šiuo metu iš viso išlaidose numatyta tik 429 391 tūkst. Lt. Bus siūloma keisti Lietuvos Respublikos 2009 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekte Lietuvos automobilių kelių direkcijai prie Susisiekimo ministerijos numatytų asignavimų, paliekant nepakitusių bendrą asignavimų dydį, paskirstymą taip:

padidinti 410 948 tūkst. Lt asignavimus išlaidoms (skirti 840 339 tūkst. Lt išlaidoms);
sumažinti 410 948 tūkst. Lt. asignavimus turtui įsigyti (skirti 500 277 tūkst. Lt turtui įsigyti).

Generalinis direktorius

Virgaudas Puodžiukas

Ekonomikos skyriaus vedėjas

Dainius Miškinis

Telefonas:	(5) 232 9620
Data:	2009-02-06